

ΓΛΩΣΣΑ Α΄ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

Γράμματα Λέξεις Ιστορίες

ΔΕΥΤΕΡΟ ΤΕΥΧΟΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ	Ελένη Καραντζόλα, <i>Επίκουρη Καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Αιγαίου</i> Καλλιόπη Κύρδη, <i>Εκπαιδευτικός</i> Τατιάνα Σπανελλη, <i>Εκπαιδευτικός</i> Θεοδώρα Τσιαγκάνη, <i>Εκπαιδευτικός</i>
ΚΡΙΤΕΣ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΕΣ	Βασίλειος Αναγνωστόπουλος, <i>Καθηγητής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας</i> Ιωάννης Λεβεντόπουλος, <i>Σχολικός Σύμβουλος</i> Λυδία Αμπόνη-Τσούρα, <i>Εκπαιδευτικός</i>
ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ	Λήδα Βαρβαρούση, <i>Σκιτσογράφος-Εικονογράφος</i>
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ	Βασίλειος Βουβονίκος, <i>Φιλολόγος</i>
ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ	Πέτρος Μπερερής, <i>Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου</i> Χρήστος Παπαρίζος, <i>Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου</i>
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΟΥ ΥΠΟΕΡΓΟΥ	Γεώργιος Οικονόμου, <i>Μόνιμος Πάρεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου</i>
ΠΡΟΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	ACCESS ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ Α.Ε.

Γ΄ Κ.Π.Σ. / ΕΠΕΑΕΚ II / Ενέργεια 2.2.1 / Κατηγορία Πράξεων 2.2.1.α:
«Αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών και συγγραφή νέων εκπαιδευτικών πακέτων»

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
Μιχάλης Αγ. Παπαδόπουλος
Ομότιμος Καθηγητής του Α.Π.Θ.
Πρόεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Πράξη με τίτλο:

«Συγγραφή νέων βιβλίων και παραγωγή υποστηρικτικού εκπαιδευτικού υλικού με βάση το ΔΕΠΠΣ και τα ΑΠΣ για το Δημοτικό και το Νηπιαγωγείο»

Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου
Γεώργιος Τύπας
Μόνιμος Πάρεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Αναπληρωτής Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου
Γεώργιος Οικονόμου
Μόνιμος Πάρεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Έργο συγχρηματοδοτούμενο 75% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και 25% από εθνικούς πόρους.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΑΝΕΚΔΟΣΗΣ

ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΜΑΚΕΤΑΣ,
ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΑΛΛΑΓΩΝ ΒΑΣΕΙ ΥΠΟΔΕΙΞΕΩΝ
ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ,
ΠΡΟΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ:
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΔΟΣΕΩΝ / Ι.Τ.Υ.Ε. «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
ανάπτυξη των κοινωνιών της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
ανάπτυξη για το μέλλον
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Ελένη Καραντζόλα Καλλιόπη Κύρδη Τατιάνα Σπανέλλη Θεοδώρα Τσιαγκάνη

ΑΝΑΔΟΧΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

ΓΛΩΣΣΑ Α΄ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

Γράμματα Λέξεις Ιστορίες

ΔΕΥΤΕΡΟ ΤΕΥΧΟΣ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

Περιεχόμενα

5η ενότητα: Σκανταλιές	Παίζουμε παντομίμα;	48
Το καπέλο περπατάει!	Βόλτα στο βουνό	50
Ένας καινούριος μαθητής	Το κοτσύφι	52
Όλοι στο οικόπεδο.....	Το ημερολόγιο της Μαρίνας.....	54
Μπλε όνειρα	Γεια σου, κότσυφα	
Με πινέλα και φαντασία	Διασκευή λαϊκής παράδοσης.....	55
Οι δυο φίλοι του Ζαχαρία Παπαντωνίου	Πασχαλινό της Έλλης Αλεξίου	
	Πασχαλινά κουλούρια. Διασκευή από το βιβλίο	
	Πέρδικες και πουλιά,	
	Οι μικροί λαογράφοι 5	
	του Μουσείου Ελληνικής Λαϊκής Τέχνης	56
6η ενότητα: Το χαμένο κλειδί	9η ενότητα: Ο κόσμος των βιβλίων	
Ο παπουτσωμένος χιονόδρακος	Στη βιβλιοθήκη	58
Μην αγχίζετε! Έχει ακάθια!	Να σας διαβάσω;	
Κοντά στο τζάκι.....	Αποσπάσματα από το βιβλίο	
Η ευχή.....	Το γαϊτανάκι της Ζωρς Σαρή	60
Ο θεός Παύλος.....	Το Αλφαβητάρι με τον Ήλιο	
Για τ' αγγελάκια του ουρανού	Απόσπασμα από το ομότιτλο αναγνωστικό.....	62
της Θέτης Χορτιάτη	Θα χρώσουμε το δικό μας βιβλίο	64
	Έκθεση βιβλίου	66
	Αντίο, όνειρά μου της Αρχυρώς Κοκορέλη.....	68
7η ενότητα: Καράβια	10η ενότητα: Το κοχύλι	
Ένα γράμμα για την Ιωάννα	Καλοκαιρινή εκδρομή	70
Δώρα για την Ιωάννα	Ίχνη στην άμμο.....	71
Τι κρύβει το μπαούλο;.....	Η χελώνα Καρέττα Καρέττα	72
Καράβια	Αρχαίοι μύθοι	74
Παιχνίδια που ταξιδεύουν.....	Η σπηλιά	75
Το πετροκάραβο.....	Η μπουρού	76
Η 25η Μαρτίου	Τα τζιτζίκια του Οδυσσέα Ελύτη	77
Ύμνος εις την Ελευθερία του Διονύσιου Σολωμού	Κοχύλι του Φεντερίκο Γκαρθία Λόρκα	78
Θούριος του Ρήγα Φεραίου	Λέξεις-κλειδιά	79
Μια Κυριακή του Μάρτη		
του Νίκου Γκάτσου		
8η ενότητα: Άνοιξη		
Η μετακόμιση.....		
Η Αγγελική		

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΣΥΜΒΟΛΩΝ

Γράφουμε και διαβάζουμε

Συζητάμε

Κάνουμε κάτι όλοι μαζί

Θυμόμαστε ξανά

ΣΚΑΝΤΑΛΙΕΣ

Ει ει

σελ. 8-9

Το καπέλο περπατάει!

Αι αι

σελ. 10-11

Ένας καινούριος μαθητής

Οι οι

σελ. 12-13

Όλοι στο οικόπεδο

Μπ μπ

σελ. 14-15

Μηλε όνειρα

Ντ ντ

σελ. 16-17

Με πινέλα και φαντασία

σελ. 18

Ει ει

Αι αι

Οι οι

Μπ μπ

Ντ ντ

Οι δυο φίλοι

Το καπέλο περπατάει!

Άρης: Τι κάνει το σκυλάκι, Ιωάννα;

Ιωάννα: Τρέχει πάνω κάτω στο σπίτι και χαβχίζει.
Του αρέσει να κρύβει διάφορα πράγματα.
Χθες πήρε το μολύβι μου και το έχωσε
πίσω από το ψυχείο. Ύστερα κρύφτηκε κάτω
από το καπέλο του παππού. Ξαφνικά είδαμε
ένα καπέλο να περπατάει.

Άρης: Τι αστείο! Ένα καπέλο με πόδια!

Σαμπέρ: Τι άλλη ζαβολιά θα κάνει άραγε;

Εί εί Ει ει

Τα παιδιά κράτησαν σημειώσεις για τη φροντίδα του σκύλου. Συμπλήρωσε τα ει και διάβασε τι έγραψαν.

Ο σκύλος θέλ ___ χώρο για να παίξ ___.

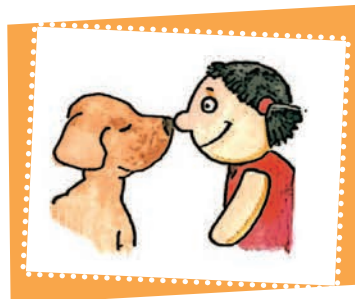
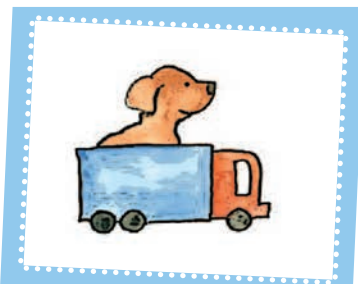
Πρέπ ___ να έχ ___ φρέσκο νερό.

Δεν πρέπ ___ να τρώ ___ γλυκά.

Πρέπ ___ να κάν ___ εμβόλια κάθε χρόνο.

Τι κάνει το κουτάβι στο δωμάτιο της Ιωάννας; Παρατηρήστε τις εικόνες και συζητήστε γι' αυτές στην τάξη.

Ένας καινούριος μαθητής

Δάσκαλος: Παιδιά, τι βλέπω! Έχουμε έναν καινούριο μαθητή!

Γιώργος: Πώς βρέθηκε εδώ; Εσύ τον έφερες, Ιωάννα;

Ιωάννα: Ναι, κατά λάθος. Κρύφτηκε στο σακίδιο χωρίς να τον δω. Όλο κρύβεται.

Μαρία: Πώς τον λένε;

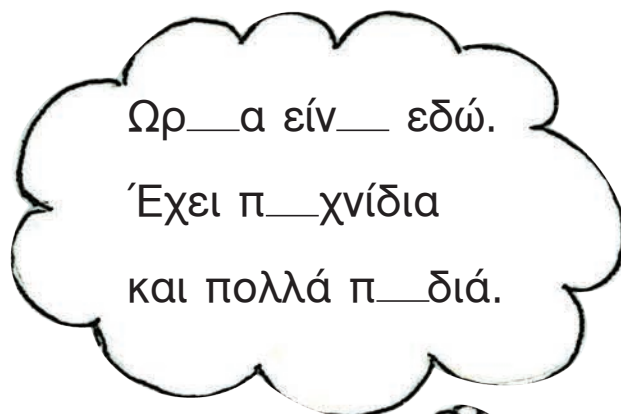
Ιωάννα: Ακόμα δεν έχει όνομα.

Πέτρος: Ωραία, να του βρούμε εμείς ένα όνομα.

Αί αί Αι αι

Συμπλήρωσε τα **αι**, τόνισε όπου χρειάζεται και διάβασε τι σκέφτεται ο σκύλος.

Παρατηρήστε τις εικόνες. Συζητήστε τες στην τάξη και διηγηθείτε την ιστορία.

1

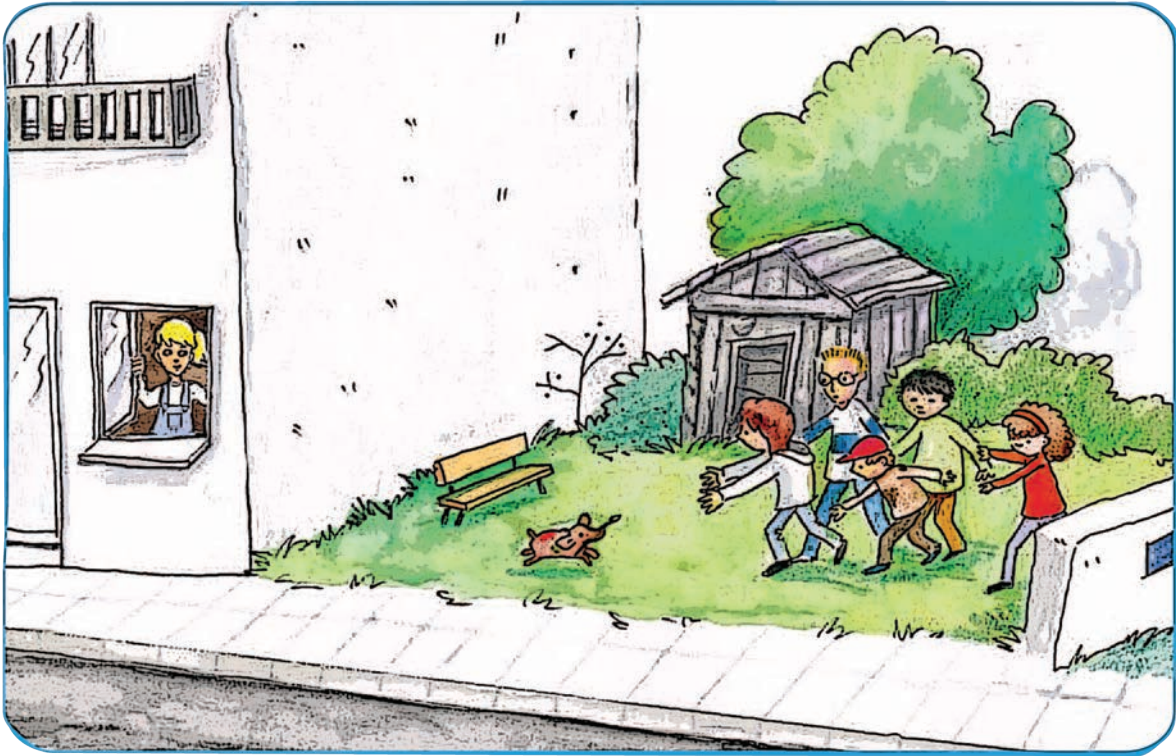
2

3

Όλοι στο οικόπεδο

Πάλι κρύφτηκε ο Μολύβιος. Όλοι τον ψάχνουν στη χειτονιά.

Ιωάννα: Κοιτάξτε! Είναι στο οικόπεδο. Βγήκε από την πολυκατοικία.

Άρης: Οχι! Έχει γεμίσει με χρώματα.

Ορφέας: Τι έχει στο στόμα του;

Σαμπέρ: Ένα πινέλο.

Ιωάννα: Από ποιον το πήρε;

Μαρίνα: Μάλλον από την αδελφή του Πέτρου.
Να τη, ανοίγει το παράθυρο.

Οί οί Οι οι

Τι λένε ο κόκορας και η κότα; Συμπλήρωσε το **οι**, βάλε τόνο και διάβασε.

Τι κάνει το κουτάβι;

Βάφει τον τ___χο.

Τα άλλα ζώα τι κάνουν;

Ο **μεγάλος** βάτραχος κοιμάται.

Οι **μικροί** βάτραχοι κάνουν βουτιές.

Ο **καφετής** ποντικός κάνει ποδήλατο.

Οι **άσπροι** ποντικοί κάνουν γυμναστική.

Ο **πράσινος** παπαγάλος διαβάζει.

Οι **κίτρινοι** παπαγάλοι τραγουδούν.

Μπλε όνειρα

- Ειρήνη: Ο σκύλος σας ακούμπησε στον πίνακα που ζωγραφίζω. Έχινε πολύχρωμος.
- Ορφέας: Τεράστιος πίνακας! Μοιάζει σαν βυθός. Να ένας ιππόκαμπος και ένας κόκκινος αστερίας.
- Μαρίνα: Βλέπω και μπουρμπουλήθρες στον πίνακα!
- Σαμπέρ: Μπορεί να είναι ουρανός με αστέρια, με παράξενα πουλιά και μπαλόνια.
- Ειρήνη: Κάθε άνθρωπος βλέπει στον ίδιο πίνακα διαφορετικά πράγματα. Ο τίτλος του πίνακα είναι «Μπλε όνειρα».

Μπ μπ

Τι άλλο είδαν τα παιδιά στο εργαστήριο της Ειρήνης;
Συμπλήρωσε τα **Μπ μπ** και διάβασε.

Πολλά ___ουκαλάκια με χρώματα.

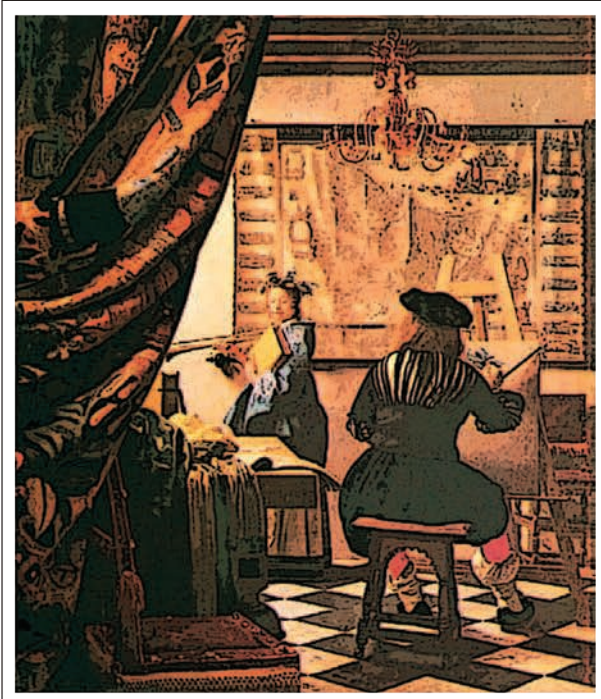
Διάφορα σωληνάκια με ___οχιές.

Ένα μικρό ___αούλο με μεγάλα πινέλα.

___λοκ ζωγραφικής.

Παρατηρήστε τους πίνακες. Τι βλέπετε; Συζητήστε στην τάξη.

Γιαν Βερμέερ,
Ο καλλιτέχνης στο ατελιέ του

Νίκος Χατζηκυριάκος-Γκίκας,
Το εργαστήριο του καλλιτέχνη

Με πινέλα και φαντασία

- Άρης: Κύριε, χθες είδαμε ένα εργαστήρι ζωγραφικής.
- Πέτρος: Της αδελφής μου είναι.
- Ιωάννα: Να κάνουμε και εμείς μια μεγάλη ζωγραφιά;
- Δάσκαλος: Εντάξει. Θα ζωγραφίσουμε τη μάντρα του σχολείου. Μπορούμε να καλέσουμε και τους χονείς σας να μας βοηθήσουν.
- Άρης: Ναι, ναι! Να βάλουμε χρώμα παντού.
- Πέτρος: Εχώ θα φέρω χοντρά πινέλα.
- Άρης: Κι εχώ τη φαντασία μου!